

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

No. XXXIX. Joannes Baptista Patritius Romanus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72633)

No. XXXIX.

JOANNES BAPTISTA PATRITIUS ROMANUS.

Ioannes Baptista tit. S. S. Quatuor Coronatorum Patritius Romanus Anno 1658. 24. Decembris Romæ vivere cœpit; credo equidem, *Majorum Gentium Diis* Romanum hunc Patritium annumerandum, si non à Romulo, certè ex te, Sacra Roma, oriundum. Non possum tuos, dum Romanum Hominem dico, Alma Roma, præterire casus; injuriam tibi, procul dubio facerem, si complures alias cœmemorando Urbes, te solam Orbis Dominam, & admirabile incrementum silentio involverem; sed cùm integros Fastos impleas, veniam dabis, si uno veluti nucleo, penè infinitam casuum tuorum illiadem comprehendam. Condita videtur Roma Anno 325¹, ab Orbe creato. Asylum in Capitolio aperuit, magnamque perfugarum multitudinem coegit. Ex tam parvis initiis tanta Urbs exstitit. An. ab orbe condito 3616. Romanus exercitus ad Alliam flumen à Gallis ad internecionem cædebatur; & Galli statim urbem, Brenno Duce invadebant, captam ferro, flammamque depopulabantur. Capitolium tamen à Romanis obtinebatur, quò se flos civitatis receperat: nocturna Gallorum irruptio ab anseribus patefacta; Hinc illis locus in Capitolio statuebatur; statim abhinc Galli à Camillo Romano tantâ clade cædebantur, ut ne testis quidem cladis relinqueretur. Anno à Christo nato 66. Nero Tyrannus magnam urbis partem, obscuris ædibus informem, per ludum incenderat, ut Trojæ repræsentaret incendium: incendii culpam, pœnamque in Christianos transtulit; ex cineribus tamen multò pulchrior Urbs renascebatur. Sub Constantino Magno Roma Sola & perpetua sedes Pontificis evasit; nam Constantinus, Pontificis Romani verecundiâ: Sedem Imperii aliò transferendam ratus, Bizantii in Thraciâ novam Romam condidit: Eamque Constantinopolim suo nomine appellavit. Urbem Romanam cum suo agro à Constantino Pontificibus omnino dono datam fuisse, est, cur affirmem; nam ea donatio consona videtur tanti Principis liberalitati, præsertim sub Monarchiâ: Deinde Francorum etiam Reges hanc possessionem à Longobardis ablatam, professi sunt, se tantum restituere. Anno 410. Alaricus Gottorum Rex (erant hi Barbari, Christiani quidem, sed Arrianismo infecti, ex Septentrionalibus Germaniæ plagis) Romam improvisò adortus capiebat, diripiebátque: valuit tamen apud Barbarum & Arrianum Regem humanitas & Religio. Civibus temperatum, in tecta sævitum est, templis & Sacris vasis intactis. Ann. 452. Attila Tyrannus, qui cum quingentis Hunnorum millibus ex Hungariâ egrediebatur,

diebatur, Romam contendebat; verum Leo Pontifex cognomento Magnus, Barbaro Regi ad Mincium amnem occurrebat, divinæque eloquentiâ persuadebat, ut conversis repente signis abiret; is paulò postea invadere denuo Italiam moliens, in nuptiali convivio, cum se vino onerasset, ingentem vim sanguinis profudit; ita homo cruoris humani sitientissimus, suo cruore suffocatus extinguebatur. Anno 455. Gensericus Vandalorum Rex (juxta Ptolomæum in Poloniâ & Sarmatiâ usque ad mare Balticum habitârunt) cum trecentenis armatorum millibus, Italiam intrabat, & Romam captam per quatuordecim dies diripiebat; Leonis tamen gratiæ (Baronio teste) dedit, ut cædibus abstineret. Anno 472. à Recimero Occidentis Tyranno, urbs Romana tertium diripiebatur; sed Recimerus, post 39. dies, sævis corporis cruciatibus, extinguebatur. Anno 547. Totila Gottorum Rex, vir non paucis regiis Virtutibus clarus Romam vi ceperat; & urbem quidem incendebat, sed civibus parcebat; tota siquidem urbe præcones pronuntiare jussit, ut cives à victorum irâ, templorum sese religione defenderent. Anno 568. iterum Romæ trepidatum; nam Alboinus Longobardorum (gentis è Scandia oriundæ) Rex, pene innumerabiles copias è Pannonia Italiæ infundebat. Mediolano, Ticino, Venetiâ regione, Umbriâ, & Hetruriâ subactis, in eo erat, ut Romam caput rerum peteret; sed periculum mors ejus discussit; nam cum Rosimundæ conjugii poculum ex patris ejus calvâ rex barbarus porrexisset, justam illi concitavit iram. Itaque vino somnòque gravem obruncabat. Anno 728. Luitprandus alius Longobardorum Rex Romam obsidebat; sed Gregorius II. Regem, suum petentem caput, ultro adibat, infestumque hostem adedò dictis & submissione placaverat, ut ille supplicis Pontificis Romani verecundiâ, sese ad ejus prosterneret pedes, & Apostolorum corpora veneratus, sine ullo maleficio exercitum reduceret. Anno 752. Aistulphus Longobardorum Rex bello universam invadebat Italiam, & Romanis, nisi se suâque dederent, extrema minitabatur. Pontifex Stephanus II. Pipini auxilium invocaturus in Galliam ibat. Nunquam ante eam diem major Romani Pontificis potestas visa: Venienti ad tria passuum millia Pipinus obviam processerat, ad ejus conspectum statim equo desilierat, eumque procumbens cum conjugè, liberis, ac regni proceribus excipiebat, cuncto populo cantica occinente; inde Rex equi Pontificii frœnum tenens, ad regiam Pontificem deducebat; & Romæ beneficium fydus tuturus, transensis Alpibus, Longobardos profligavit, eosque coegit, ut Urbem Romanam cum vicina regione, & toto Exarchatu (nunc Romaniam vocant) in Pontificis manibus relinquerent, & ablata restituerent. Eam donationem Carolus Magnus, qui ultimum Longobardorum Regem Desiderium, eò quòd res ablatas Pontifici restituere abnueret, bis acie victum debellaverat, non modò confirmavit, sed multò etiam ampliora adjiciebat. Accessit postea Ludovici Pii, Ottonum I. II. & III. irrefragabilis consensus, ut in meridiana luce cœcutiant, aut invidis dentibus cœlum allatrent, quicumque ex extravagantibus humanæ Sapientiæ luminibus, contrarium sustinent. Ex eo tempore Ecclesia respirare visa; nisi quòd Henrici III. IV. V. & VI. & unâ Friderici I. & II. (infausta planè orbis Orthodoxi nomina) multos Sacræ Romæ motus dederunt, quæ tamen adversus bruta illa fulmina stabat inconcussa, quia posterioribus illis temporibus ex melioribus nunquam defuerunt, qui laborantis Ecclesiæ causam adversus publicæ pacis perturbatores, defendendam susciperent; donec Anno 1527. Germani tragœdiam Romæ darent, qualem neque à Vandalis aut Gothis ante illam diem unquam experta fuerat. † Quippe Cæsareus miles, longâ inediâ ad quidlibet audendum paratus, Borbonio duce Romam advolabat. Borbonius, qui primus omnium mœnia scandebat, sclopo, trajectus concidit; reliqui urbem ingressi, Romanam in compitis plebem, sub vexillis ad defensionem collectam aggrediebantur; in quam

† Massenius. tam

tam inani truculentia insurgebant, ut projecta ad salutem promerendam arma nec supplicibus profuerint, nec ipsa templi adyta, Sacrorumque Religio fugientes protexerit; sed inter aras Divorum opem, ac hominum miserationem implorantium ora ferro violarentur. Mox etiam aedes, araque Divorum contemperate: expugnata virginum juxta ac matronarum, quamvis jurata Deo, hominibusque pudicitia. Principum ac Purpuratorum domus ferro, direptione, incendioque vastata, nulla nec legatorum quidem reverentia; neque ab ipsis etiam mortuorum sepultis cadaveribus rapaces manus abstinebant, & inexplicabilis avaritia, Hispanorum imprimis, nihil intactum relinquebat; & cum non pauci novitiarum per Germaniam Sectarum erroribus aspersi in exercitu reperirentur, inde factum est, ut Sacro Purpuratorum Senatui, ipsique Pontifici, omni contumeliarum genere illuderetur. Oratorium Pontificium equili aprabant, bullatasque literas eorum tergis substernebant; Lutherum vero adumbrato Patrum Senatu, fictaque suffragiorum imitatione Papam decernebant. Porro tanta insolentia in nobilissimam Domus Vaticanæ Bibliothecam prædabundus miles grassabatur, ut damnum Europæ dederit, omnium eruditorum lachrymis deplorandum: † Ipse Pontifex Clemens tam arcte, miseræque in Vaticano, quò confugerat, obsidebatur, ut vetula olera vendens, quò expetenti Pontifici lactucas aliquot in arcis fossam projecisset, funiculo per puerum submitendas, ante portam à quodam Centurione suspenderetur, oculique ingemiscens ad ea Pontificis, exposito complures dies infelici spectaculo, everberarentur. Carolus equidem Imperator, ad ejus calamitatem nuntii, publicam lætitiã ob natum Philippum filium edicto veterat, & ipse mutata veste justitium atratus indixerat; nec tamen Cæsareus exercitus, amplã prædã saginatus, antea discessit (nullius enim imperio parebat) quàm fœda lues Divinam Nemesein adesse monstraret. Inter eos belli turbines crevit inclytã (ut ad eam redeamus) Patritiorum familia. Ea quidem à Primæva origine Senas (vulgò Siena) patriam agnoscit, quæ in mediã fermè Tursia sita, inter principes Italiæ urbes commemoranda venit. Libera quondam erat, ac latissimo territorio potens civitas; sed eam Cosmus Medicæus Hetruriæ Dux, à Carolo V. adjutus, Anno 1555. in ditionem redigebat; hinc Sennenses, libertate amissa, jugum quidem acceperant; sed sub mitissimã Medicæorum Familiæ tutelâ acquiescentes, & captas non sentiunt, cum pars libertatis sit, clementer regi. Hos inter Senenses meruit, ut Episcopus Gaetanus in regno Neapolitano nuncuparetur: Insignis doctrinæ suæ partus complures libros reliquit; inter eos principem locum tenent, quos de Regno & institutione Regni, nec non de institutione Reipublicæ edidit, dignissimos, qui in Regum & Magnatum manibus perpetuò volvantur, revolvanturque; nam optimam Regiminis normam, non ex Machiavelli Scholâ damnabiles aphorismos venditando, Regibus tradidit. Doctissima illa manuscripta A. 1519. & postea iterum A. 1531. Lutetiæ Parisiorum typis impressa, publicæ luci exponebantur, ut Patritii nominis perpetuum existerent monumentum. Fuit & alius Patritius, Augustinus nomine, qui ex Senensi Canonico Episcopus Pienzæ (quæ urbs Senis proximè adjacet, & Pii II. Patria fuit, adeoque ab eo in Episcopatum evecta) factus. Is apud Pium III. è gente Piccolominea summã gratiã valebat. Antequam Piccolominus Cathedram Petri scanderet, cum eo in Germaniam, Secretarii munere, Patritius veniebat; hinc de Comitibus Ratisbonensibus, eo tempore ibi celeberrimo conventu celebratis, tractatum scripsit: postea Pii Pontificis jussu acta Concilii Basileensis excerpebat. Hoc Consilium à Martino V. Basileæ Anno 1431. inchoatum durabat usque ad Annum 1442. Acta in eo de Sacerdotiis, seu beneficiis & Censuris probaverat Nicolaus V. cetera improbavit Concilium Lateranense Sessione II. Idem Patritius præter insignem tractatum de ritibus & Cœremoniis

† Famianus Strada.

niis

niis in Capella Pontificis, historias multas, literato orbi utilissimas, conscripsit: cum calamum perpetuò in manibus haberet, Anno 1496. suis laboribus intermortuus est; vivit tamen in suis libris: Vivit in Eminentissimo Purpurato nostro Joanne Baptista Patritio, qui doctrinâ sumus, majorum suorum absolutam in se imaginem exhibet. Hinc Clementi XI. acceptissimus, Seleuciæ Episcopus denominabatur, quam suam Seleuciam votis complectitur, ubi per Mahometicæ Sectæ superstitionem corporaliter interesse non datur, Seleucia urbs est Syriæ, haud longè ab Orontis Ostio, ubi eum mare Syriacum accipit sita. Haud procul Ecclesiâ Patriarchali Antiochenâ, ubi Anno 39. Divus Petrus primò omnium sedem fundavit, & per septennium rexit; ad discrimen aliarum Urbium, quæ eodem nomine veniunt, Seleucia Pieriæ cognominatur; supra eam Urbem est Mons Cassius, cujus excelsa altitudo quartâ vigiliâ orientem per tenebras solem aspicit. Mons est Eminentissimus Purpuratus Joannes Patritius, cujus in excelsa vertice virtutes positæ: Tenebræ sunt Mahometica superstitio. Sol est, Deus Optimus Maximus, qui aliquando illuminabit abscondita tenebrarum, & quodocunque dixerit: *Fiet Lux.* Facta erit Lux; & ut Seleuciam suam illuminatam videat, votis, precibus, obrestationibus Cœlum Fabricius pulsat. Anno 1701. in Regnum Neapolitanum Nuntius Pontificius ibat, ut publicæ utilitati natam Sapientiam exprimeret; statim Cardinali Cannelmo Archiepiscopo Neapolitano è vivis excedente, Vicarii munere, dum alius ejus loco denominaretur, Neapolitanæ Ecclesiæ præfuit. Sed quot motus tunc Alma Parthenope orbi dedit? Quantis cruentata cladibus Neapolis ingemuit? quàm providè inter illos turbines Pontificis Ministro utpote patrium medio, & veluti sequestro, incedendum erat. Statim Anno 1702. haud satis in tempore pro piâ Austriâ vexilla in urbe Neapolitanâ sustollebant fidelissimorum procerum aliqui, eo luctuoso rerum eventu, ut deprehenso, indigno mortis genere, carnificis ferro colla darent. Eos inter fuerat Carolus de Sangro nobilissimus Dynasta, cujus in ferali pegmate, jam ultimum ictum expectantis, hæc verba excipiebantur: *Carolus III. vivat, & ut Carolus vivat, moriatur Sangrus.* Ejus & Joannis Capeccii Marchionis Loffrani Ossa, Carolus III. rerum per regnum Neapolitanum potitus, humo erui jussit: à nobilissimis procerum in humeros sustollebatur Sandapila, & invisâ hostibus pompâ magnifico tumulo Dynastæ inferebantur, digni qui inviolatæ fidei suæ præmia, etiam non sentientes, referrent. Toto illo tempore Joannes Patritius, patrium semper medicus, & inimicus nemini, cum amicus omnibus esset, extiterat; planè voluntati prudentissimi Pontificis, qui cum iisdem fluctibus luctabatur, omnino satisfaciebat; & Aldobrino Anno 1708. in ea Nuntiaturâ succedente, ærarii Pontificii Generalem Thesaurarium agere cœpit, cum tutò opes traderentur, cui anima negotiorum prius tradita fuisset. Ipsâ etiam Purpurâ omnium opinione, Solis suis virtutibus comendatus, dignus videbatur; quam proin Anno 1715. 16. Decembris Romanus Dynasta obtinuit, ut novum Patriæ suæ decus esset & ornamentum. Toto abhinc Triennio in maximè arduis Sacræ Romanæ Ecclesiæ muniis occupabatur; sed ut suarum etiam virtutum radios in toto latè ambitu diffunderet, ad Ferrariensem Legationem per abitum Julii Piazzæ S. R. E. Cardinalis vacantem in Consistorio secreto habito die 10. Jan. 1718. iis verbis, virtutum ejus encomio refertissimis destinabatur. *Ferrariensem Legationem, quam dilectus Filius noster Julius S. R. E. Cardinalis Piazza longè ultra Triennium, ad quod ei illa à nobis demandata fuerat, pari cum justitiæ ac prudentiæ laude administravit, committere nunc intendimus: Dilecto pariter filio nostro Joanni ejusdem S. R. E. C. Patritio; de cujus fide, doctrinâ, rerum usu, probatâque in gravissimis ab eo laudabiliter gestis muneribus plurimum in Domino confidimus.* Ex eo tempore Eminentissimus Patritius binis Pontificum Electionibus maxima spe sui semper interfuit. Planè si Carolo Magno, à Pontifice Adriano I. in Patrium Romanum evecto (Anastasio, Blondo, Onuphrio, Sigonio, & Baronio testibus) is tituli honor gradum faciebat ad imperium, Eminentissimus noster Patritius, Nomine & Omine talis, ex Patritio fieri potest Pater Beatissimus,